

Hovedbestyrelsesmøde.

Den 13. og 14. marts 1952 afholdtes hovedbestyrelsesmøde i Rømersgades Forsamlingsbygning i København.

Forretningsføreren bød velkommen til samtlige hovedbestyrelsesmedlemmer, der alle var mødt.

Efter at protokollen var oplæst og godkendt, gik forretningsføreren over til en ret omfattende beretn.

For det første oplæstes en del nytårshilsener fra forskellige tilsluttede forbund. Forskellige institutioner anmodede om økonomisk støtte hvilket toges op til drøftelse. Fra arbejdernes bogforlag „Fremad“ var modtaget forskellige pjecer til videre anbefaling. Salgsbetingelserne var meddelt i „Giv Agt“.

Ved Lollandsbanen havde de derværende afdelinger været samlet til et fællesmøde til drøftelse af banernes koncessions udløb i 1954. Mødets program tog nærmest sigte paa pensionisternes retsstilling i tilfælde af banernes eventuelle overgang til anden driftsform.

Fra Aalborgbanerne forelaa oplysning om, at man agter at erstatte de derværende rangerlokomotiver med traktorer, hvilket sandsynligvis vil medføre en betydelig reduktion i lokomotivførerantallet, hvorfor man havde søgt forhandling med banestyrelsen og anmodet om, at føringen af traktorerne ved rangeringen maatte blive forbeholdt lokomotivfyrbøderne.

Banestyrelsen havde imidlertid, hvor utrolig det end lyder, ment, at dette spørgsmål ikke var forhandlingsberettiget ifølge forhandlingsreglerne, unægtelig en mærkelig maade at vise samarbejdsvilje paa og en endnu mere mærkelig maade at gøre sig populær paa. Dette maa imidlertid foreløbig staa for den ærede bestyrelses egen regning; tiden vil vise, hvorvidt en saadan fremgangsmaade vil

give gevinst for de haardt trængte Aalborgbaner, eller det modsatte skulle blive tilfældet. Man skulle jo mene, at den sikreste vej ud af uføret maatte være den bedst mulige forstaaelse og de bedst mulige forhold til det personale, der i deres daglige gerning er betroet saa store værdier, som tilfældet er og iøvrigt til personalet i al almindelighed.

En anciennitetssag fra Kolding—Troldhedebanen drøftedes indgaaende og toges til efterretning.

Derefter fremlagdes et par konstitutionsspørgsmaal, hvorom der havde været ført en del korrespondance. Fra forbundets side havde man henvist til de gældende regler for konstituering, og saafremt disse ikke blev overholdt, maatte der søges forhandling i saadanne tilfælde, hvor banerne søgte at fravige eller misligholde de fastsatte regler.

Forretningsføreren oplyste med hensyn til forhandling om uniformsreglementet, at der endnu manglede en del protokoller, og man enedes om, at der maatte rettes henvendelse til de afdelinger, der endnu ikke havde indsendt meddelelse, snarest at faa bragt dette spørgsmål til afslutning og indsende meddelelse herom til forbundet.

Fra Fællesraadet havde man rettet henvendelse til Fællesrepræsentationen angaaende samarbejdsudvalg. Der var afholdt et møde, hvor der udveksledes meninger. Dette resulterede dog ikke i noget egentligt resultat, da man fra Fællesrepræsentationens side mente, at skulle noget saadant oprettes ved privatbanerne, maatte det blive rent lokalt.

Man drøftede ved samme lejlighed forhøjelse af vederlag for mistede fridage, som vi senere har faaet meddelelse om, at der maatte søges forhandling ved de enkelte baner herom. Ogsaa dette spørgsmål mangler man meddelelse om fra de forskellige afdelinger.

Det oplystes, at man i den forløbne periode havde haft en grænsesag til behandling i De s. Fagforbund. Sagen blev imidlertid ikke afklaret, men tilbagevistes til nærmere behandling forbundene imellem og vil efter ny bearbejdelse atter blive bragt frem til afgørelse.

Forretningsføreren forelagde retssagen fra Østsjællandske Jernbane og omtalte dens nuværende stade. — Sagen toges til efterretning.

Man drøftede derefter kongressens dagsorden og tilrettelægning af arrangementet.

Endelig drøftede man overenskomstssituationen, som den i øjeblikket tegnede sig.

Mødet hævet.

Til samtlige afdelingsformænd.

Afdelingsformændenes opmærksomhed henledes paa, snarest at faa tilendebragt forhandlingerne om det nye uniformsreglement ved banerne og derefter straks indsende protokolafskrift eller meddelelse om tiltrædelse, hvis dette sker uden forhandling, til Forbundet.

P. F. V.
C. P. Einshøj.

Samtidig henledes opmærksomheden paa spørgsmaalet om forhøjelse af vederlaget for mistede fridage, der ligeledes maa bringes i orden ved forhandling og resultatet meddeles til Forbundet.

P. F. V.
C. P. Einshøj.

Kongressen 1952.

Dansk Lokomotivmands-Forbunds 19. ordinære kongres vil blive afholdt i Rømersgades Forsamlingsbygning, Rømersgade 22, København, den 12. juni 1952.

Dagsorden vil senere blive bekendtgjort.

P. H. V.
C. P. Einshøj.

Aalborg Privatbaners Begravelses- og Laanekasse.

Forsikringsraadet har i en skrivelse af 10. marts 1952 meddelt, at kassen indtil videre kan udbetale en bonus paa 10 % af begravelseshjælpen, dog kun til medlemmer, der er indtraadt inden den 1. januar 1951.

Ved fremtidige dødsfald vil der derfor i begravelshjælp for saadanne medlemmer blive udbetalt

henholdsvis 300 kr. + 30 kr. for klasse A og 600 kr. + 60 kr. for klasse B.

Kontingent er uforandret.

Klasse A: 30 øre pr. maaned.

Klasse B: 60 øre pr. maaned.

P. F. V.
P. C. Jensen.

Aalborg Privatbaners Begravelses- og Laanekasse.

Generalforsamling afholdes onsdag den 16. april 1952 kl. 19,30 paa hovedkontoret, Aalborg.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Regnskab for aaret 1951.
4. Indkomne forslag.
5. Eventuelt.

P. B. V.
P. C. Jensen.

Saaframt den ordinære generalforsamling ikke er beslutningsdygtig, afholdes ekstraordinær generalforsamling samme dag og sted kl 20,00.

P. B. V.
P. C. Jensen.

1. Maj-Emblemet.

Efter ønske fra Socialdemokratiet er der mellem De samvirkende Fagforbund og partiet truffet aftale om en nyordning af 1. maj-tegnene. Formaalet hermed har været at komme paa linie med forholdene i Norge og Sverige, hvor det er partiet, der har opgaven, og hvor det er lykkedes at fremme salget af 1. maj-emblemet i et saadant omfang, at der har kunnet blive en indtægt til Socialdemokratiets virksomhed.

Nyordningen betyder, at 1. maj-emblemet vil blive fremstillet i mere solidt materiale, og man vil virke for, at emblemet bæres ikke blot paa selve majdagen, men i særlig grad i tiden forinden, saaledes at der kan være en agitatorisk virkning forbundet med den nye ordning.

1. maj-emblemet, der i aar bærer Th. Staunings profil, vil blive forhandlet baade i fagforeningerne, paa arbejdspladserne og i de socialdemokratiske partiforeninger. Det vil koste 1 kr., hvilket er en højere pris end tidligere, men dog et beskedent beløb, som de fleste kan afse, naar formaalet tages i betragtning.

Vi opfordrer kollegerne til at sikre sig 1. maj-emblemet og bære det.

Jubilæum.

Lokomotivfører H. C. Larsen, Aalborg, kan den 1. april fejre 40 aarsdagen for sin ansættelse ved Aalborg Privatbaner.

Efter at have kørt et par aar som ekstrahaandværker blev Larsen ansat den 1. april 1912 og har derefter arbejdet sig op igennem graderne som lokomotivfyrbøder, de 2 klasser som motorfører, efter godt 22 aars tjeneste, den 1. maj 1934, at blive forfremmet til lokomotivfører. Fyn Larsen — populært kaldet efter fødeøen — er en samvittighedsfuld og dygtig lokomotivfører, ligesom han er i besiddelse af en stor ordenssans, ønsker at tingene er som de skal være; er det modsatte tilfældet, har han sin egen maade at bemærke det paa.

Du skal have en oprigtig tak for godt kammeratskab og trofast medlemsskab i vor organisation igennem de mange aar. Du begyndte i en tid med lang arbejdstid til en meget ringe løn, med faa rettigheder, mange og store pligter, og du har arbejdet under forhold, de unge ved jernbanerne i dag ikke kender, som vi ved, du ikke ønsker de skal komme til at kende af erfaring.

Vi haaber, at du endnu maa have nogle gode arbejdsaar tilbage, at du maa bevare dit gode helbred i tiden fremover, sender afdeling 3 dig paa din jubilæumsdag vore bedste hilsener og lykønskninger.

Hjertelig til lykke.

Afdelingen.

— — —

Ogsaa fra Forbundet sender vi jubilaren vore bedste ønsker paa dagen og for fremtiden.

C. P. Einshøj.

Sammenkædning og afstemningsregler.

I forbindelse med de afstemninger, der i de senere aar har været foretaget om samlede mæglingsforslag, har der fra visse sider været ført en hadsk kampagne imod afstemningsreglerne, en kampagne, som kan have smittet en del af de yngre fagforeningsmedlemmer, hvorfor det maaske kan være begrundet her at gøre nogle faa bemærkninger om disse afstemningsregler.

Hvis et mæglingsforslag kun omfatter en enkelt organisation, bestemmes det i loven, at der kun kan afgives rene ja- eller nej-stemmer, og afstemningen skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Saafremt 75 % af de stemmeberettigede deltager i afstemningen, saa vil forslaget være forkastet, hvis mere end 50 % af de 75 % har stemt nej, det vil altsaa i praksis sige, at loven gaar saa vidt, at 38 % af samtlige stemmeberettigede vil kunne forkaste et forslag, vel at mærke, hvis de 25 % af de stemmeberettigede bliver hjemme. Men hvis færre end 75 % deltager i afstemningen, saa skal, jo mindre afstemningsdeltagelsen er, til gengæld den til forkastelse krævede procent være større. Det hedder, at for hver procent, hvormed stemmeafgivningen ligger under 75, skal den til forkastelse nødvendige procent af de afgivne stemmer forhøjes med $\frac{1}{2}$, det vil altsaa sige, at hvis f. eks. kun 70 % deltager i afstemningen, saa skal der i hvert fald over $52\frac{1}{2}$ % nejstemmer til for at forkaste. Hvis stemmedeltagelsen er saa lav, at ikke 25 % har deltaget i afstemningen, saa er forslaget vedtaget uden hensyn til stemmernes fordeling.

Er dette urimeligt? Er det urimeligt, at der skal dog nogen tilslutning til for at forkaste et forslag og dermed eventuelt styrte et fag — og maaske flere — ud i en konflikt.

Det er dog efterhaanden sjældnere, at mæglingsforslag kun stilles for et enkelt forbunds omraade. Mæglingsmanden kan bestemme, om han vil fremsætte mæglingsforslag for de enkelte omraader, eller om det for at løse en truende konfliktsituation maa skønnes formaalstjenligt at betragte mæglingsforslaget som en helhed, der omfatter alle de fag, der er omfattet af den truende konflikt. Mæglingsmanden kan da forlange, at alle de afgivne stemmer lægges sammen, og hvis der herved fremkommer et flertal af ja-stemmer er forslaget vedtaget; fremkommer der som helhed et flertal af nej-stemmer, er forslaget forkastet.

Her har man nu den vanskelighed, at medens nogle forbund i henhold til deres egne love i et saadant tilfælde skal afholde urafstemning, saa ligger for andre forbunds vedkommende afgørelsen hos

en af medlemmerne valgt kompetent forsamling. Ogsaa da ifølge disse forbunds egne love. Saadan kompetente forsamlinger vil dog ikke kunne afgive stemmer med større vægt end den stemmeafgivningsprocent, hvormed de forbund, der anvender urafstemning, stemmer.

Ved afstemningen for 2 aar siden om forligsmandsforslaget var der 447.000 stemmeberettigede i de forbund, der brugte urafstemning. Af disse afgav kun de 264.000 deres stemme, og af dem, der stemte, stemte de 47 % ja, og de 53 % nej. Det vil sige: 140.000 nej-stemmer og 124.000 ja-stemmer. Der var 5 forbund, der stemte udelukkende ved kompetent forsamling og afgav 36.000 ja-stemmer (47.000 reduceret til 75 %): denne stemmængde faldt i alt væsentligt fra H. og K. Der var herved tilvejebragt en overvægt for ja-stemmerne paa ca. 20.000 stemmer, hvortil yderligere kom, at der i en række af de forbund, hvor der var urafstemning, ikke var stemt med 75 %, hvorfor de paagældende forbunds kompetente forsamlinger supplerede det manglende stemmetal op til 75 %. Der blev paa denne maade afgivet 55.000 ja-stemmer og 18.000 nej-stemmer. — Den samlede overvægt af ja-stemmer blev saaledes 57.000.

Denne afstemning foretoges dels i henhold til de paagældende forbunds love, dels i henhold til De samvirkende Fagforbunds vedtagelse paa generalforsamlingen i 1939, der senere — i 1945 — blev indsat i lov om arbejdsstridigheder.

Men alligevel regner kritikerne kun med de ved urafstemning afgivne stemmer, hvor overvægten af nej-stemmer jo ganske vist var 16.000, men de glemmer helt at fortælle, at der var 183.000 stemmeberettigede, som undlod at stemme, og som jo derved faktisk har tilkendegivet, at de ikke ville modsætte sig mæglingsforslaget. Det er derfor uberegtiget, naar kritikerne bliver ved at fortælle, at der var et flertal af arbejdere for forkastelse. Det fremgaar af tallene klart og tydeligt, at dette ikke var tilfældet.

Der har været spurgt gang paa gang, hvorfor denne sammenkædning ikke kan undgaas. Det kan den, forsaavidt det enkelte forbund er i stand til at forhandle sig tilrette med den modstaaende arbejdsgiverorganisation, men naar dette ikke er tilfældet, og der derfor trues med konflikt, saa maa man jo altid regne med, at den, som rammes af konflikten, vil appellere til arbejdsgiver- eller arbejderkollegers støtte, hvorved sympatistrejken eller sympatilockouten kan komme til at foreligge, det vil sige, at en storkonflikt kan udbryde. Og saa er det vel ogsaa rimeligt, at de, der trues heraf, er medbestemmende.

Adgangen til sympatikonflikt er fastlagt i septemberforliget, og der kan næppe rejses tvivl om, at denne adgang til sympatikonflikt i en række tilfælde har hjulpet smaa og svage grupper til gennemførelse af krav, som de ellers ikke ved egen styrke havde haft nogen mulighed for at gennemføre, men ved hvis gennemførelse de er bragt paa linje med den øvrige arbejderbevægelse. Vil man altsaa beholde adgangen til sympatikonflikt, kan man næppe undgaa sammenkædningen i situationer, hvor mange forbund paa samme tid er ude i overenskomstforhandlinger og maaske alle har afgivet konfliktvarsel.

Paa et eller andet tidspunkt i nær fremtid er der maaske mulighed for skøn over, hvor langt man ad forhandlingens vej vil kunne naa i de nu paagaende overenskomstforhandlinger, og det bliver da faktisk saavel arbejdernes som arbejdsgivernes opgave at vurdere, om det — alt taget i betragtning — maatte foretrækkes at akceptere et eventuelt forhandlingsresultat, eller om man mener at burde forsøge gennem en arbejdskamps udfald at paatvinge den anden part sine vilkaar.

En del mennesker har tilbøjelighed til ved overvejelserne at skyde en standpunkttagen fra sig i tillid til, at samfundet, d. v. s. lovgivningsmagten, ikke vil tillade en omfattende arbejdskamp. Men da regeringen har ladet forstaa, at den ikke er indstillet paa at lovgive om disse forhold, men foretrækker en konflikt for produktionsfordyrende indrømmelser, kan man altsaa ikke være sikker paa, at konflikt afværges, og i hvert fald ikke være sikker paa, paa hvilke vilkaar lovgivningsmagten eventuelt ville afværge arbejdskampen. Saa det ville være meget ønskeligt, om folk ville tage deres standpunkt uden at skele til denne redningsplanke.

Har man stemmeret, saa bør man benytte den. Og benytte den med følelse af sit ansvar.

Et revolutionært forslag.

I England har en regne-expert udregnet, at den nuværende metode med at løse billetter til bestemte strækninger er helt forfejlet og blot koster en masse unødvendige penge. Han foreslår derfor, at enhver person i England fremtidig ganske gratis skulle kunne køre, hvorhen han ville. Englænderne kunne let skaffe 5 sh pr. dag til det formaal at køre med toget. Derved ville jernbanernes indtægter blive fordoblet. Samtidig kunne der spares 25 pct. personale, som ikke længere behøvedes til billetteringen. De kunne indsættes andre steder. De tog, der kører i øjeblikket, kunne med lethed befordre 40 pct flere passagerer, men desuden kunne det

personale, der frigøres, sættes ind til betjening af endnu flere tog. Det praktiske resultat af denne fornyelse ville blive, at der muligvis i de første uger ville blive kørt meget mere med banen end hidtil. Men saa ville trafikken igen antage de sædvanlige former. Folk maa jo passe deres arbejde og kan ikke tillade sig at køre med toget blot for deres fornøjelses skyld.

Togpengene kunne indkræves gennem postvæsenet ganske som radiolicensen, og livet ville blive væsentligt lettere for de normale statsborgere.

Det mærkelige ved dette forslag er, at ledelsen af de engelse jernbaner har erklæret, at udregningen faktisk er korrekt.

Rapport

for studierejse til Amerika (4/6 — 26/10-1951) vedrørende undersøgelse af amerikanske fagforeningers behandlingsmaade af produktionsproblemer, herunder lønftaler, rationalisering med tidsbevægelses- og arbejdsstudier samt overenskomstforhandlinger.

Rejsens deltagere: 3 svenske, 1 norsk, 1 engelsk, 1 tysk og 2 danske fagforeningsfolk.

Rejsens program:

1. 18/6 —13/7, orienteringskursus i New York City.
2. 16/7 —10/8, fagforeningsbesøg,
3. 13/8 —30/9, besøg paa fabrikker og virksomheder,
4. 1/10 —6/10, holdmøde i New York City,
5. 8/10 —14/10, diverse møder og besøg i Washington D. C.

1. Orienteringskurset omfattede 38 forelæsninger paa hotel Park Sheraton, New York, af ledende amerikanske fagforeningseksperter, professorer og doktorer om bl. a. følgende:

- Amerikas historie.
- Amerikas økonomiske og industrielle geografi.
- Amerikas befolkning.
- Amerikas politiske struktur.
- Amerikas arbejderklasse.
- Fagbevægelsens historie og struktur.
- Fagforeningerne og produktionen.
- Fagforeningerne og tidsstudier.
- Forhandlinger og voldgift.
- Lønprogrammerne.
- Arbejdernes politiske interesser.
- Fagforeningernes tekniske afdelinger.
- Menneskelegemet og arbejde.
- Træthed.
- Statistiske metoder i tidsstudier.
- Fagforeningserfaringer med akkordarbejde.

- Forskellige lønudregningsmetoder.
- Fagforeningernes lokalafdelinger.
- Arbejdsglæde.
- Fagforeningernes arbejdsomraade.
- Faglærte og ufaglærte i Amerika.
- Job evaluation.
- Arbejdslønninger.
- Det amerikanske pristal.
- Lærlingeuddannelse i U. S. A.
- Arbejderlovgivning.

Blandt foredragsholderne var blandt andre følgende:

- Professor Mitchell, Rutgers Universitet.
- Davis, Columbia Universitet.
- Henry David, Queens College.
- Ernest Dale, Columbia Universitet.
- Thompson — —
- Thomas Ryan, Cornell Universitet.

Redaktør J. B. S Hardman, Labor and Nation.

Dr. Adam Abruzzi, Stevens Universitet, Hoboken.

Dr. William Gomberg, Int. Ladies Carment Workers.

Research Dir. Solomon Barkin, Textile Workers U.

Director Boris Stern, United States Depm. of Labor.

Mr. Morris Weisz, United States Depm. of Labor.

Mr. William Jacko, United Stellworkers Union.

Mr. Martin Gerber, United Auto Workers Union.

Mr. Edward Sell, United Rubber Workers Union.

Mr. William Swanwick, United Paperworkers of Am.

Orienteringskurset var i sig selv en udmærket idé, idet formaalet med dette var at give os et afrundet billede af Amerika som nation, som arbejds- og bosted for de mennesker, der opholder sig i landet. Det var hensigten at give os en god og omfattende teoretisk baggrund, før man sendte os ud i landet, og stort set lykkedes dette.

Som en værdifuld erfaring fra orienteringskurset maa fremhæves, at det er absolut nødvendigt at have et temmeligt indgaaende kendskab til det engelske sprog, hvis man med udbytte skal kunne følge amerikanske forelæsninger. Mange af foredragsholderne derovre taler ikke særligt tydeligt, ligesom det ikke er ualmindeligt, at selv universitetsprofessorer anvender overordentlig megen „slang“ i deres indlæg.

Det maa ogsaa anbefales fremtidige studierejse-deltagere, at de før afrejsen fra Danmark indgaaende studerer dansk social- og arbejderlovgivning, idet mange af de nævnte forelæsninger først fik deres store værdi ved en sammenligning mellem ameri-

kanske og europæiske/danske forhold. Det maa absolut ikke forudsættes, at selv temmeligt højt uddannede amerikanske undervisningseksperter ved, hvor stor aldersrenten er i Danmark, kender septemberforliget eller ved, at jernbanenettet i Danmark for størstepartens vedkommende er statsdrevet.

Imidlertid var langt størstedelen af foredragsholderne meget begejstrede for at erfare om ting og forhold fra vort land, og den frugtbare vekselvirkning, der maa være grundlaget i enhver diskussion, manglede da heller ikke i det maanedlange orienteringskursus i New York.

2. Fagforeningsbesøg.

Fra New York rejste jeg sammen med en svensk kollega til *Port Huron*, der ligger ved Huron Søen et par hundrede kilometer nord for Detroit. Her opholdt vi os en uge paa automobilarbejdernes fagforeningsskole. Sammen med ca. 30 tillidsmænd fra arbejdspladser og lokalafdelinger deltog vi i undervisningen i tidsstudieklassen.

En amerikansk fagforeningsskole adskiller sig paa mange maader fra en tilsvarende dansk. Det er næppe for meget sagt, at hvis man her i Danmark havde budt paa lignende forhold, havde de allerfleste danske omgaaende returneret til deres hjemsted.

Denne fagforeningsskole var indrettet i en tidligere sommerlejr for børn (!) og bestod af en halv snes meget spartansk udstyrede træbarakker, der om natten var kolde som et isskab og om dagen varme som en stegeovn. Deltagerne sov 8 sammen i rummene, og naar man laa ned i sengen, sad man op paa grund af sengenes elendige tilstand. Forplejningen med mad var efter danske forhold meget middelmaadig, men iøvrigt ynder amerikaneren jo ikke at øde sin tid bort med spisning.

Undervisningen derimod var overordentlig fin. Kurset var inddelt i fire klasser, nemlig:

1. Udvidet tidsstudiekursus.
2. Tillidsmandskursus.
3. Grundkursus i radio.
4. Udvidet radiokursus.

Desuden var der en saakaldt „kvindernes klasse“, der havde emnet: „fagforeningsenke“.

Med hensyn til det sidste menes der ikke de kvindelige tillidsmænd, der nemlig gik sammen med mændene, men de deltagende tillidsmænds koner. Man prøvede i denne klasse at bidrage til løsningen af et problem, der heller ikke er ukendt i Danmark.

Fagforeningen ønskede her at give konerne en smule kompensation for de mange timer, de maa tilbringe alene hjemme paa grund af mandens fag-

foreningsarbejde. Der var indkøbt forskelligt materiale, og konerne undervistes i kjolesyning, i fremstilling af modepynt, i modellering og tegning. Der blev holdt forelæsninger for dem om kunst og litteratur, og man gjorde i det hele taget alt for, at de skulle føle sig godt tilpas og følgelig bringe noget „med hjem“.

Det er mit indtryk, at de penge, fagforeningen her ofrer, er blandt de, der er givet godt ud.

De deltagere, der fulgte undervisningen i tillidsmandskundskab, var alle paa kursus for første gang. Undervisningen i denne klasse adskilte sig ikke væsentlig fra det, vi kender fra skolerne i Danmark. Nyt var dog timerne i forhandlingsteknik. Man gav her tillidsmændene en del psykologiske tips — om man kan sige saaledes — med hensyn til forhandlinger med arbejdsgiverne.

De to radiokursus er noget specielt amerikansk. Det er saaledes, at de fleste lokale afdelinger i arbejdet paa at hverve medlemmer køber tid hos den lokale radiostation eller televisionsender og saa i et — eksempelvis 10 minutters — program fortæller om fagforeningens arbejde og om betydningen af at være medlem. Paa de to paagældende kursus lærte deltagerne at tilrettelægge et program, mikrofonteknik samt tale teknik med speciel henblik paa television.

Undervisningstiden var fra 9 til 12 og fra 13,45 til 15,45. Desuden havde hver elev „hjemmeopgaver“, som i bedste fald kunne løses paa ca. 2 timer. Og fra lærernes side forlangte man venligt men bestemt, at eleverne skulle løse disse opgaver. Der førtes endvidere nøje regnskab med, at alle deltog i undervisningen, og saaledes blev de faa stykker, der altid regner et fagforeningskursus som et ferieophold, meget skuffede her.

Læreren i tidsstudieklassen var chefen for automobilarbejdernes tidsstudieafdeling Mr. Robert Kanter, der almindeligvis anses for at være een af Amerikas fineste eksperter paa dette omraade. Og dette lagde han ikke skjul paa. I den første time sagde han til os i klassen, at han vidste det meste af, hvad der var værd at vide om tidsstudier, og at vi, hvis vi ville arbejde med stoffet, ville have et godt kendskab til emnet, før han var færdig med os. De, der har hjerne, fortsatte han, kan følge med her, de, der ingen har, maa falde af, og det maa de selv om, dette er et frit land.

Og saa gik han over til undervisningen, der efter min opfattelse beviste, at han ikke stod tilbage for sit ry som en virkelig ekspert. Han startede med at fortælle, at automobilarbejdernes fagforening absolut ikke elskede tidsstudier som et grundlag for lønudregninger, idet disse studier som oftest

var meget unøjagtige, og at fagforeningen — naar den gav sig til analysere et studie taget af arbejdsgivere — næsten altid fandt, at unøjagtighederne var i arbejdernes disfavør. Han gik derefter over til en kort historisk redegørelse for tidsstudiernes opstaaende og understregede her, at salig Frederic Taylor — tidsstudiernes grundlægger — i sin bog om emnet siger, at man maa regne med fejlprocent paa fra 5 til 20 i alle tidsstudier.

Denne konklusion kom eleverne i tidsstudieklassen ogsaa til, efterhaanden som Mr. Kanter gennemgik de forskellige metoder, hvorefter man arbejder. Han skildrede meget udførligt de systemer, amerikanske arbejdsgivere anvender indenfor omraadet, og han gav eleverne en mængde argumenter af saavel saglig som psykologisk art til at imødegaa overgreb fra arbejdsgiverside. I ugens løb prøvede deltagerne selv at tage adskillige studier, og hele kurset sluttede med en eksamination, hvorefter de, der bestod, fik overrakt et eksamensbevis — noget amerikanerne er overordentlig glade for.

Her skal ikke gives et udtømmende referat af nævnte kursus, men nogle bemærkninger og eksempler fra Mr. Kanter's undervisning vil illustrere det, der foregik.

Det kan aldrig blive en fagforenings opgave at lægge tider for dens medlemmers arbejde ved hjælp af et stopur, men derimod at beskytte medlemmerne mod overgreb fra arbejdsgiverside.

Naar en arbejdsgiver kræver et arbejde tidsstuderet, er det første arbejderne skal kræve: en beskrivelse af arbejdet og et bevis for, at de forhold, arbejdet udføres under, er konstante og vil vedblive at være dette.

Tidtagning paa et job maa ikke paabegyndes, før man har forvissat sig om, at alle tekniske enkeltheder er forbedrede mest muligt.

Frederic Taylor, der grundlagde systemet, mente ikke, at der er større arbejdsmæssig forskel paa et menneske og en maskine. Det mener vi, der er, og det er en af vore opgaver at fortælle arbejdsgiveren, at han ogsaa er nødt til at mene dette.

Det værste, der kan ske for en arbejder, er, at han føler, at han gør mere arbejde, end han betales for. Risikoen for denne følelse forøges betydeligt ved introduktion af tidsstudier paa en arbejdsplads.

Den første tanke, arbejderne har, naar hans præstation skal tidsstudies, er „hvornærmere i løn faar jeg ud af dette“? — Denne følelse er menneskelig og naturlig, og arbejdsgiveren bør regne med dette og med henblik paa et godt resultat handle ud derfra.

Man tager fra arbejdsgiverside en masse tidsstudier og opstiller ud fra dette noget, man kalder

standardtider. Og ud fra dette igen laver man et lønskema. Hvorledes nu med en kejthaandet arbejder? Og er der ingen forskel paa en arbejdspræstation af en tyk og en tynd arbejder? — Hvorledes med en lang- og en kortarmet arbejder? og en lille og en stor mand?

Forlang konsekvent, at arbejdsgiveren skal bevise alt, hvad han fremfører om tidsstudier.

De allerfleste steder er træthedstillæget det samme, hvad enten præstationen er 20 stk/minut eller 100 stk/minut. Dette er forkert.

Naar et tidsstudie eksempelvis er: 0,10 — 0,11 — 0,12 — 0,11 — 0,12 — 0,09 — 0,10 — 0,12, er det saa arbejderne, der arbejder ujævnt, eller er det tidtageren, der er unøjagtig? Det bliver aldrig opklaret, men arbejdsgiverne kræver alligevel, at noget saadant svævende skal danne grundlag for en lønudregning.

Lad os gaa ud fra Taylors udsagn om, at der i ethvert tidsstudie er en fejleregning paa mellem 5 og 20 pct., og lad os se, hvorledes dette spiller ind paa lønningerne. Hvis der ligger en disfavør til arbejderne paa 5 pct., vil dette i et 2200 timers arbejdsaar sige 110 timer. Hvis vi sætter lønnen = 4,25 kr. pr. time, vil dette sige, at arbejderne unddrages en fortjeneste paa 467,50 kr. Og hvis det paagældende tidsstudie omfatter bare 50 mand, vil den samlede fortjeneste, arbejderne unddrages, blive 23.375,00 kr.

En anden interessant oplysning fra Mr. Kanter var formlen, hvorefter man kan udregne, hvor mange observationer, der er nødvendige, for at man med for eksempel 99,7 % sandsynlighed kan sige, at alle de eventualiteter, der er i et stykke arbejdes udførelse, er kommet med i grundlaget for beregningen.

Her er formlen:

$$N = \left(\frac{3}{(0:03) (\bar{x})} \sqrt{\frac{n \cdot E \cdot x^2 \div (Ex)^2}{n : (n - 1)}} \right)^2$$

N = det søgte antal observationer.

x = de tagne observationers talmæssige værdi.

x² = de tagne observationers talmæssige værdi i kvadrat.

\bar{x} = de tagne observationers gennemsnitsværdi.

Ex = de tagne observationers summariske værdi.

Ex² = de tagne observationers summariske værdi i kvadrat.

n = antallet af tagne observationer.

Eksempelvis kan det anføres, at hvis man har følgende række værdier for 10 observationer: 4 - 2 - 3 - 4 - 3 - 4 - 4 - 2 - 4, saa skal der med ovenstaaende formel som grundlag tages over 8000 observationer for at sikre, at alle forekommende eventualiteter i arbejdet er medtaget.

Ovenstaaende formel findes iøvrigt anført i adskillige amerikanske lærebøger om tidsstudieemnet, og den anerkendes af de amerikanske arbejdsgivere.

Efter ovennævnte fagforeningskursus afslutning fortsatte jeg til *Detroit*, hvor jeg i 2 uger opholdt mig paa automobilarbejdernes fagforeningskontor. Hovedparten af dette tidsrum tilbragte jeg i den tekniske afdeling hos Robert Kanter. — Han fortalte mig, at hans afdeling beskæftigede sig med mange forskellige problemer, og at jeg selv kunne gaa rundt og kigge paa det hele, tale med hvem, jeg ønskede og i det hele taget lade, som jeg var hjemme, og det gjorde jeg saa.

Den tekniske afdeling bestod af 4 enkelte adskilte afdelinger.

1. En kontraktafdeling, hvor alle overenskomster, der afsluttes mellem en arbejdsgiver i Amerika eller Canada og en af fagforeningens lokale afdelinger, samles og analyseres.

Her katalogiseres alle overenskomster efter et bestemt system, der gør det let og rationelt at finde frem til dem fordelt i brancher, nat- og dagarbejde, masseproduktion, reparationsarbejde o. s. v.

2. En økonomisk afdeling, hvor man holder nøje øje med alle bevægelser i finansverden, der kan have indflydelse paa pengenes/lønningernes værdi.

3. En saakaldt firmaafdeling. Her samles alle mulige oplysninger om de firmaer og virksomheder, som fagforeningen har overenskomster med. Hvert firma har en mappe, og i denne mappe samler man alt, hvad man kan komme i besiddelse af om firmaet.

Eksempelvis: regnskaber, aarsberetninger, avisudklip, interviews o. s. v. Før en forhandling analyserer man saa, hvad man ved om arbejdsgiveren, og man stiller sine krav derefter

4. Tidsstudieafdelingen, der beskæftiger sig med alle problemer indenfor tids- og arbejdsstudieområdet saavel som akkordberegninger og specielle lønproblemer.

Under mit ophold i *Detroit* ledsagede jeg nogle af fagforeningens eksperter ud til forhandlinger, og jeg var saaledes bl. a. i *Toronto* i *Canada* et par dage.

Naar amerikanske fagforbund forhandler overenskomster — og dette gælder, efter de erfaringer jeg gjorde, ikke alene automobilarbejdernes fagforening — foregaar dette efter helt andre metoder end de, der anvendes herhjemme. Til dette arbejde anvender fagforeningerne ikke nødvendigvis folk, der er kommet fra arbejderne rækker, men

meget ofte højt uddannede eksperter, der er antaget fra det frie marked. Det kan her nævnes, at staalearbejderne i *Pittsburg* og automobilarbejderne i *Detroit* har et par af Amerikas fineste økonomer siddende i deres saakalte *Research Departments*, og endvidere er det meget almindeligt at finde en veltrænet stab af ingeniører, der alle er specialister paa et eller andet felt.

Naar der skal oprettes eller fornyes en overenskomst, er det første der sker, at fagforeningen stiller et lønkrav, og at arbejdsgiveren afviser dette lønkrav. Paa dette omraade adskiller Amerika sig ikke spor fra Danmark.

Derefter begynder fagforeningen som oftest at undersøge det paagældende firmas rentabilitet, og dertil anvender man fagforeningens firmaafdeling. Man henter firmaets mappe frem og konstaterer, hvad man ved om det. Ved man ikke nok, henter man yderligere oplysninger frem gennem mere eller mindre udviklede kanaler, men slutresultatet bliver altid, at man faar det frem, man skal bruge.

De nærmest foregaaende aars regnskaber fortæller noget, forholdet mellem indkøbte materialer og antallet af forbrugte arbejdstimer og salgs- og eksportforhold o. s. v. bringer andre værdifulde ting for dagen.

Alle oplysninger samles i en konklusion — underbygget med klare tal — der fortæller, at arbejdsgiveren er i stand til at betale den ønskede lønforhøjelse. I nogle tilfælde er man endog i stand til at fortælle arbejdsgiveren at han kan betale den ønskede lønforhøjelse, uden at sætte priserne paa sine produkter op, og hvis firmaet er tilstrækkeligt stort, saa stort, at dets priser betyder noget for menigmand i Amerika (*General Motors* o. a.), saa fortæller man offentligheden om forhandlingernes forløb, og det har i virkeligheden vist sig, at dette princip er straalende og har givet udmærkede resultater for arbejderne.

Skulle det nu ske, at fagforeningens undersøgelser giver til resultat, at firmaet ikke er i stand til at betale en lønforhøjelse, lader fagforeningen sig ikke nøje med dette. Man tilbyder firmaet, at saafremt dette vil aabne virksomheden for fagforeningen, saa er denne villig til at foretage en undersøgelse og foreslaa de nødvendige ændringer, der skal til, for at firmaet kan blive rentabelt og rationelt drevet og derigennem komme til at betale arbejderne de lønninger, som maa anses for at være rimelige for det arbejde, der kræves udført.

(fortsættes)